

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

2013/0304(COD)

27.11.2013

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης-πλαisiού 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, όσον αφορά τον ορισμό των ναρκωτικών (COM(2013)0618 – C7-0271/2013 – 2013/0304(COD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Bogusław Sonik

PA_Legam

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και η τοξικομανία αποτελούν σημαντικές απειλές για την υγεία και την ασφάλεια στην ΕΕ, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Αν και η κατανάλωση των ναρκωτικών ουσιών που ελέγχονται στο πλαίσιο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών, όπως είναι η κοκαΐνη, η "έκσταση" ή η κάνναβη («ελεγχόμενα ναρκωτικά»), φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί -αν και σε υψηλά επίπεδα- τα τελευταία χρόνια, έχει εντούτοις προκύψει μια νέα μείζων πρόκληση που συνίσταται στην ανάγκη αντιμετώπισης των νέων ουσιών που εμφανίζονται στην αγορά με ταχείς ρυθμούς. Οι νέες ψυχότροπες ουσίες, οι οποίες χρησιμοποιούνται ποικιλοτρόπως στη βιομηχανία αλλά κυρίως μιμούνται τη δράση των ελεγχόμενων ναρκωτικών και συχνά πωλούνται ως νόμιμα υποκατάστατα αυτών αφού δεν υπάγονται σε παρόμοια μέτρα ελέγχου, εμφανίζουν μια ολοένα και αυξανόμενη κυκλοφορία στην Ένωση και καταναλώνονται κυρίως από νέους ανθρώπους.

Οι κίνδυνοι που ενέχουν αυτές οι νέες ουσίες, οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες στην υγεία ή ακόμη και θάνατο, έχουν οδηγήσει τις εθνικές αρχές στη λήψη διαφόρων μέτρων για τον περιορισμό της διάδοσής τους. Εντούτοις, τέτοιου είδους περιοριστικά μέτρα από τα κράτη μέλη είναι αμφίβολης αποτελεσματικότητας αφού οι ουσίες αυτές μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην εσωτερική αγορά.

Για να περιοριστεί πραγματικά η διάδοση αυτών των νέων επιβλαβών ψυχότροπων ουσιών, είναι απαραίτητη η υπαγωγή τους στις διατάξεις του ποινικού δικαίου, όπως συμβαίνει με άλλα παράνομα ναρκωτικά.

Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου προβλέπει μια κοινή προσέγγιση για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Η απόφαση θεσπίζει τους κοινούς ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των αδικημάτων της διακίνησης ναρκωτικών και των σχετικών κυρώσεων, προκειμένου να αποφευχεται το ενδεχόμενο να διαταραχθεί η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών σε περίπτωση που η επίμαχη πράξη ή πράξεις δεν είναι αξιόποινες σύμφωνα με το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και εκείνου στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση. Εντούτοις, οι μεταβαλλόμενοι τύποι των προϊόντων καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή αυτών των διατάξεων σε νέες ψυχότροπες ουσίες.

Κατά συνέπεια, καθίσταται αναγκαία η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ σε νέες ψυχότροπες ουσίες που υπάγονται σε μέτρα ελέγχου. Για τον λόγο αυτό, η ανά χείρας πρόταση τροποποιεί την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ προκειμένου να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της τελευταίας ούτως ώστε να καλύπτει αυτή ψυχότροπες ουσίες που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους εναντίον της υγείας, της ασφάλειας και της κοινωνίας.

Η πρόταση πλαισιώνει την πρόταση κανονισμού για τις νέες ψυχότροπες ουσίες. Οι δύο προτάσεις είναι αλληλένδετες προκειμένου οι νέες ψυχότροπες ουσίες που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια και, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας βάσει του ανωτέρω κανονισμού, να υπόκεινται επίσης στις

ποινικές διατάξεις που θεσπίζει για τη διακίνηση των παράνομων ναρκωτικών η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ.

Από τεχνική άποψη, η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ τροποποιείται ως εξής: ο όρος "ναρκωτικό", όπως καθορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο, στο εξής θα ορίζεται ως:

- οποιαδήποτε από τις ουσίες που καλύπτονται από την ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961 (όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972) και από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971·
- οποιαδήποτε από τις ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα (καταγραφή των ψυχότροπων ουσιών που θεωρούνται "ναρκωτικά" κατά την έννοια της πρότασης οδηγίας)·
- οποιαδήποτε νέα ψυχότροπος ουσία που θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια και που υπάγεται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με το [άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες].

Τα μέτρα που άπτονται των νέων ψυχότροπων ουσιών αρχίζουν να εφαρμόζονται 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του μόνιμου περιοριστικού μέτρου (υπάρχει παράλληλη πρόταση για κανονισμό σχετικά με νέες ψυχότροπες ουσίες).

Όσον αφορά τις σχετικές με την υγεία παραμέτρους, ο συντάκτης της γνωμοδότησης είναι της άποψης ότι:

Έχοντας υπόψη την διόγκωση του προβλήματος, την ταχύτητα με την οποία εξελίσσονται οι νέες ψυχότροπες ουσίες και τους κινδύνους της παράνομης διακίνησης στους κόλπους της εσωτερικής αγοράς, ο συντάκτης της γνωμοδότησης εκφράζει την ικανοποίησή του σχετικά με την πρόταση τροποποίησης της ισχύουσας απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι τρέχουσες περιστάσεις.

Η αυξημένη χρήση νέων ψυχότροπων ουσιών και η συνεπαγόμενη αύξηση περιστατικών σοβαρών βλαβών στην υγεία και θανάτων που οφείλονται στη χρήση νέων ψυχότροπων ουσιών στα κράτη μέλη καθιστά αναγκαία τόσο την τροποποίηση του ορισμού του "ναρκωτικού" όσο και την εφαρμογή περιοριστικών μέτρων εμπορίας και ποινικοποίηση των ουσιών που έχουν ταξινομηθεί ως αιτίες σοβαρών κινδύνων κατά της υγείας, της ασφάλειας και της κοινωνίας.

Έχοντας κατά νου τους κινδύνους κατά της υγείας που ενέχουν οι νέες ψυχότροπες ουσίες, κινδύνους συγκρίσιμους με εκείνους των ουσιών που περιέχονται στις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών, ο συντάκτης της γνωμοδότησης εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναλογικότητα των κυρώσεων που προτείνονται στο νέο σύστημα.

Όσον αφορά τον ορισμό του ναρκωτικού, ο συντάκτης της γνωμοδότησης είναι της άποψης ότι πρέπει αυτός να περιλαμβάνει ενδεχόμενα μείγματα ή διαλύματα που περιέχουν μία ή περισσότερες από τις καταχωρισμένες ουσίες διότι εκτιμά ότι πρέπει οπωσδήποτε να λάβουμε υπόψη την ταχέως μεταβαλλόμενη σύνθεση των προϊόντων και την "δημιουργικότητα" που

χαρακτηρίζει την αγορά, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τις διαρκείς αλλαγές των τύπων παρασκευής, διότι πρόκειται για παράγοντες που μπορούν να μεταβάλουν τόσο την αλληλοδιάδραση των ουσιών όσο και τις επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να λάβει υπόψη τις ακόλουθες τροπολογίες:

Τροπολογία 1

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(4) Στην Ένωση εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα και διαδίδονται με ταχείς ρυθμούς νέες ψυχότροπες ουσίες οι οποίες μιμούνται τη δράση των ουσιών που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] ορισμένες εξ αυτών εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Ο συγκεκριμένος κανονισμός προβλέπει τη λήψη μέτρων για την απαγόρευση της παραγωγής, της παρασκευής και της διάθεσης στην αγορά, περιλαμβανομένης της εισαγωγής στην Ένωση, της μεταφοράς και της εξαγωγής από την Ένωση νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες απειλούν σοβαρά την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Για την αποτελεσματική μείωση της διαθεσιμότητας των νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και για την αποτροπή αφενός της διακίνησης των ουσιών αυτών

Τροπολογία

(4) Στην Ένωση εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα και διαδίδονται με ταχείς ρυθμούς νέες ψυχότροπες ουσίες οι οποίες μιμούνται τη δράση των ουσιών που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] ορισμένες εξ αυτών εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Ο συγκεκριμένος κανονισμός προβλέπει τη λήψη μέτρων για την απαγόρευση της παραγωγής, της παρασκευής και της διάθεσης στην αγορά, περιλαμβανομένης της εισαγωγής στην Ένωση, της μεταφοράς και της εξαγωγής από την Ένωση νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες απειλούν σοβαρά την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Για την αποτελεσματική μείωση της διαθεσιμότητας των νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και για την αποτροπή αφενός της διακίνησης των ουσιών αυτών

και, αφετέρου, της εμπλοκής εγκληματικών οργανώσεων στην παρασκευή ή στη διανομή τους, τα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας που θεσπίζονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πρέπει να υπόκεινται σε διατάξεις ποινικού δικαίου.

και, αφετέρου, της εμπλοκής εγκληματικών οργανώσεων στην παρασκευή ή στη διανομή τους, τα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας που θεσπίζονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πρέπει να υπόκεινται σε *αναλογικές* διατάξεις ποινικού δικαίου.

Or. en

Τροπολογία 2

Πρόταση οδηγίας Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(5) Κατά συνέπεια, οι νέες ψυχότροπες ουσίες που υπόκεινται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] πρέπει να καλύπτονται από τις διατάξεις του ενωσιακού ποινικού δικαίου σχετικά με την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Αυτό αναμένεται ότι θα συμβάλει στον εξορθολογισμό και στην αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου της Ένωσης, καθώς οι ουσίες που ελέγχονται στο πλαίσιο των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών και οι πλέον επιβλαβείς νέες ψυχότροπες ουσίες θα υπόκεινται στις ίδιες ποινικές διατάξεις. Ως εκ τούτου, πρέπει να τροποποιηθεί ο ορισμός του «ναρκωτικού» στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου.

Τροπολογία

(5) Κατά συνέπεια, οι νέες ψυχότροπες ουσίες που υπόκεινται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] πρέπει να καλύπτονται από τις διατάξεις του ενωσιακού ποινικού δικαίου σχετικά με την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Αυτό αναμένεται ότι θα συμβάλει στον εξορθολογισμό και στην αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου της Ένωσης, καθώς οι ουσίες που ελέγχονται στο πλαίσιο των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών και οι πλέον επιβλαβείς νέες ψυχότροπες ουσίες θα υπόκεινται στις ίδιες ποινικές διατάξεις. Ως εκ τούτου, πρέπει να τροποποιηθεί ο ορισμός του «ναρκωτικού» στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου *ώστε να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες συνθήκες.*

Or. en

Τροπολογία 3

Πρόταση οδηγίας

Άρθρο 1 – παράγραφος 1

Απόφαση πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ

Άρθρο 1 – σημείο 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(1) Στο άρθρο 1 το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ως **«ναρκωτικό» νοείται:**

(α) οποιαδήποτε από τις ουσίες που καλύπτονται από την ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961 (όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972) και από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971·

(β) οποιαδήποτε από τις ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα·

(γ) κάθε νέα ψυχότροπος ουσία που θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια, η οποία υπάγεται στα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με το [άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες]·»

Τροπολογία

(1) Στο άρθρο 1 το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ως **«ναρκωτικά» νοούνται τα εξής:**

(α) οποιαδήποτε από τις ουσίες που καλύπτονται από την ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961 (όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972) και από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971·

(β) οποιαδήποτε από τις ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα·

(γ) κάθε νέα ψυχότροπος ουσία που θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια, η οποία υπάγεται στα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με το [άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες]·»

(γ α) οποιοδήποτε μείγμα ή διάλυμα περιέχει μία ή περισσότερες ουσίες που απαριθμούνται στα στοιχεία (α), (β) και (γ)."

Or. en